

POČÁTKY ŠKOLSTVÍ V KLIMKOVICÍCH

Dnes se již asi těžko dopátráme zpráv o počátcích školství v Klimkovicích. Velký požár, který postihl město v roce 1854, jemuž padl za oběť kostel, zámek a fara a který také zničil celý městský archív, zanechal v popelu patrně i všechny záznamy o počátcích zdejší školy.

Vezmeme-li v úvahu údaj slezského historika Vincence Praska v jeho díle *Vlastivěda Slezska*, pak první škola v Klimkovicích existovala již před rokem 1529. V druhém díle této knihy na straně 442 totiž uvádí, že " ... *Fabián Bzenec, pán na Třebovicích, roku 1529 žádal Hynka z Vrbna na Klimkovicích, aby jemu svého člověka Johannes, starého školního mistra z Klimkovic, který je zároveň i dobrým písařem, k svědčení postavil.*" Kdybychom považovali onen rok 1529 za rok vzniku školy v Klimkovicích, pak by tato škola byla jistě nejstarší v celém okolí (Bílovec 1559, Olbramice 1791, Polanka nad Odrou 1815, Svinov 1871).

S určitostí však lze předpokládat, že tak jako jinde, byla i zde škola za vlády Marie Terezie. Z městské kroniky se dovídáme, že tato triviální škola byla farní školou o dvou třídách. Učitel, který byl současně rektorem školy, byl přidělen jeden podučitel. Dozor nad školou vykonávaly církevní úřady. Podle starých, ničím nedoložených zpráv, měla stát tato škola v Kostelní ulici na východ od farských chlévů na místě pozdějších jatek v domě č. 118, který byl zbourán v roce 1960. Původní vzhled školní budovy se nezachoval, ale musela to být budova velmi stará a zpustlá, protože roku 1762 školské úřady důrazně nařídily městu, aby postavilo novou školní budovu. Město však mělo nedostatek finančních prostředků, a tak se tomuto ostrému nařízení nakonec vyhnulo tím, že se svolením vrchnosti byly obě třídy přemístěny do budovy hraběte Wilczka zvané "Panský špitál" (dům č. 84 na ulici 28. října). Zde pak bývala škola až do postavení nové budovy v roce 1877.

Postavení učitele v takové škole nebylo nikterak záviděníhodné. Vedle školních povinností vykonával učitel i kostelní službu varhaníka, ale ani obojí zaměstnání mnoho nevynášelo. Čistý rektorský plat činil 101 zl. a čtvrt krejcaru ročně. Školní docházka nebyla nijak přísná. Z 320 zapsaných dětí chodilo v průměru do školy jen 250. Konečně pravidelná docházka nebyla

ani žádoucí, protože třídy byly tak malé, že školníci, jak se tenkrát žákům říkalo, často sedávali na stupni i na zemi. Obrat nastal teprve po vydání školského zákona z roku 1869, kterým byl školní dozor odňat církvi a přiznán státu a kterým byla také stanovena povinná školní docházka. Důsledným uplatňováním tohoto zákona stoupl ve třídách počet dětí a vznikla nutnost zřízení třetí třídy, pro kterou byla získána adaptovaná místnost v domě Tomáše Neuvirtha na náměstí č. 49. Od roku 1869 dostává škola také nový název "obecná".